

CHIROMO NIEUWS

Uitgave Stichting Vrienden van CHIROMO,
Secretariaat Dr. Huntjensstraat 7, 6311 AP Ransdaal,
IBAN NL22INGB0002047003
IBAN NL60RABO0125907303

69ste jaargang

Zomer 2026

Beste Vrienden van Chiromo,

Met veel plezier presenteren wij u onze zomernieuwsbrief van 2026. Dankzij uw betrokkenheid en steun kunnen wij samen blijven werken aan een betere toekomst voor de mensen in Malawi. In deze nieuwsbrief leest u over enkele mooie projecten die zijn gerealiseerd of verder zijn ontwikkeld. Zo zorgt een nieuwe waterpomp ervoor dat veel gezinnen toegang hebben tot schoon water, iets wat voor ons vanzelfsprekend lijkt, maar daar van onschatbare waarde is. Ook besteden we aandacht aan de bouw van klaslokalen, waardoor kinderen de kans krijgen onderwijs te volgen in een veilige en geschikte leeromgeving. Daarnaast heeft de maismolen een belangrijke bijdrage geleverd aan het dagelijks leven van veel gezinnen. Wat voor ons een eenvoudige voorziening lijkt, betekent voor velen in Malawi minder zwaar werk, meer tijd voor andere activiteiten en meer mogelijkheden om in het eigen levensonderhoud te voorzien.

Tegelijkertijd worden we steeds weer geconfronteerd met de moeilijke omstandigheden waarin veel mensen leven. Armoede is voor velen een dagelijkse realiteit. Gezinnen moeten vaak rondkomen met zeer beperkte middelen en zijn afhankelijk van een goede oogst, voldoende regen en de hulp van anderen. Juist daarom maken de projecten die we samen ondersteunen zo'n groot verschil. Omzien naar elkaar.

Een bezoek aan Malawi en de verhalen van onze contactpersonen daar laten ons telkens opnieuw beseffen hoe goed wij het hier hebben. Schoon drinkwater uit de kraan, goed onderwijs, gezondheidszorg en voedselzekerheid zijn voor ons vaak vanzelfsprekend. Voor veel inwoners van Malawi zijn het voorzieningen waarvoor dagelijks gestreden moet worden. Die bewustwording maakt ons dankbaar voor wat wij hebben en motiveert ons om solidair te blijven met degenen die het minder getroffen hebben. Malawi viert feest eind deze zomer dat er al 125 jaar hulp wordt geboden door mensen met een missie. De Vrienden van Chiromo dragen daar al bijna 70 jaar aan bij. Onze projectcoördinator Servé Kengen zal erbij zijn, ook namens ons!

Namens het bestuur van Vrienden van Chiromo danken wij u hartelijk voor uw steun. Samen kunnen we blijven bouwen aan hoop, ontwikkeling en kansen voor de mensen in Malawi.

Wij wensen u veel leesplezier en een fijne zomer toe.

Met vriendelijke groet,
Kasper Donners

Website “Vrienden van Chiromo”

Beste Vrienden van Chiromo, U kunt ook onze website bezoeken:

www.chiromo.nl

IBAN NL22INGB0002047003 - IBAN NL60RABO0125907303

T.N.V. VRIENDEN VAN CHIROMO TE RANSDAAL

Malawi anno 2026

Op dit moment mogen we zeggen dat het in Malawi gematigd positief gaat. De verkiezingen van afgelopen jaar hebben helaas niet hetgeen gebracht waarop eenieder hoopte. We moeten vaststellen dat het wel beter gaat dan onder de oude regering. Wat betreft de Malawiaanse bevolking dient gezegd te worden dat zij zich steeds meer bewust is dat democratie hard werken betekent. En dat doet zij.

Malawi heeft afgelopen april een redelijke goede oogst mogen binnenhalen. In tegenstelling tot andere jaren zal er in Malawi komend jaar zo goed als geen hongersnood zijn.

Malawi is afgelopen regenseizoen gevrijwaard gebleven van cyclonen en grote overstromingen, wat tot gevolg heeft gehad dat het land hierdoor niet ontregeld werd. Malawi kijkt wat dit betreft terug op een redelijk goed jaar.

Vooruitkijkend maakt Malawi zich op tot de viering van 125 jaar Katholieke Kerk. Deze viering is niet alleen vanuit het geloofsoogpunt belangrijk, maar ook voor de ontwikkeling van het land. Toen 125 jaar geleden de eerste missionarissen, te weten drie Montfortanen, arriveerden werd er naast de evangelisatie meteen begonnen met educatie en gezondheidszorg. De vele missionarissen die na deze eerste drie naar Malawi gingen bouwden samen met diverse zustercongregaties de educatie en gezondheidszorg uit wat de basis is geweest tot de huidige systemen. Vele honderden scholen, gezondheidsklinieken en tientallen misziekenhuizen werden er gebouwd en gerund. Een van deze missionarissen was onze pater Hub Vonken. Als pater Montfortaan werkte hij in diverse parochies, en niet onverdienstelijk. Hij was bekend om naast zijn evangelisatiewerk als bouwmeester te werk te gaan. Vele gebouwen zijn nu na lange tijd nog steeds vrijwel onderhoudsarm

in gebruik. De scholen, kerken en het Trinity-ziekenhuis zien er nog steeds uit als zijnde pas gebouwd en kunnen nog een lange tijd gebruikt worden. Onze pater Vonken kon zijn werk in Malawi doen, wetende dat hij gesteund werd door zijn Vrienden van Chiromo.

De festiviteiten aangaande de 125 jaar aanwezigheid en evangelisatie door de Montfortanen zal op 1 augustus plaats vinden binnen de Montfortaanse familie. Op 19 september zal er dan een landelijke herdenking plaats vinden waarbij afvaardigingen namens paus Leo aanwezig zullen zijn.

Beste Vrienden van Chiromo,

Wij leven op dit moment in een zeer onzekere wereld. Diverse oorlogen woeden er en als rijkere landen gaan we steeds meer alleen naar onszelf kijken. Amerika heeft zich uit vele organisaties en projecten teruggetrokken om Make America Great Again (MAGA) mede te kunnen verwezenlijken. Duidelijke gevolgen zijn te zien op het Afrikaanse continent, en zeer zeker in Malawi. Tevens verminderen vele Europese landen hun donaties middels ontwikkelingsgelden. Ook Malawi ondervindt hierdoor veel problemen. Vaccinatieprogramma's worden stopgezet, ondersteuning van de gezondheidszorg wordt verminderd en het ondersteunen van educatieve projecten vrijwel geheel gestopt.

Hulp middels organisatie zoals de Vrienden van Chiromo zijn cruciaal

In de opmaat naar de 70ste verjaardag van de stichting Vrienden van Chiromo wil ik nu al zeggen dat wij allen als Vrienden een duidelijk verschil maken en hebben weten te maken en dat wij ons omarmd dienen te weten door de Malawiaanse medemens.

Uw redacteur, Servé Kengen

Khomkbwe dorp viert schoon drinkwater

Khombwe ligt ten zuid-westen van Blantyre in het heuvelachtige gebied nabij Mozambique. Het is een heel moeilijk te bereiken dorp. De wegen zijn slecht en gaan door het heuvelachtige rotsige gebied.

Afgelopen december plaatsten wij een oproep van de bevolking en onze contactpersoon in Malawi, pater Samuel Satiele smm, in onze nieuwsbrief om een waterpomp aan te laten leggen.

Meteen na de regentijd, toen de wegen weer ietwat begaanbaar waren, is het boorgat gemaakt met

een diepte van 52 meter. Hierop is de pomp geplaatst en kon het eerste schoon drinkwater opgepompt worden.

Met onze hulp heeft Khombwe dorp en alle hierbij behorende buurtschappen schoon drinkwater wat de gezondheid van de mensen ten goede komt. Als gemeenschap hebben zij dit heugelijke feit gevierd.

Waterpomp Khombwe

Bisschop Alfred Chaima van Zomba vraagt hulp

Bisschop Alfred Chaima van het bisdom Zomba heeft zich tot de Vrienden van Chiromo gewend voor hulp.

Bisschop Chaima kent de Vrienden van Chiromo vanuit de tijd dat hij Vicaris bij Aartsbisschop Thomas Msusa was. Drie jaar geleden werd hij tot bisschop van Zomba gewijd, het bisdom waar Aartsbisschop Msusa 10 jaar lang bisschop is geweest voordat hij in 2024 Aartsbisschop werd.

Bisschop Chaima is in een van zijn parochies behorende bij zijn bisdom een project gestart om twee maal per jaar te kunnen oogsten.

Het project is in de parochie Namitembo gelegen in een gebied met voor Malawi een gematigd klimaat. De opzet is om buiten het regenseizoen gewassen te telen. In de laatste twee jaar heeft hij bonen geplant en kunnen oogsten. Weliswaar op kleine schaal daar het water voor de planten van de rivier die op enkele honderden meters verwijderd is met emmers gehaald dient te worden. Dichter bij de rivier is de grond stenig en zandig waardoor de akkers verder weg liggen.

Met een grote donatie van de Witte Paters heeft de Bisschop twee boorgaten voor pompen kunnen laten boren. Helaas was de donatie niet groot genoeg voor de aanschaf van de pompen. De Bisschop wenst de akkers verder uit te breiden wat mogelijk is met twee pompen op zonne-energie. Twee mensen kunnen dan een veelvoud van het huidige areaal bewateren terwijl anderen de gewassen waaronder de bonen kunnen wieden, oogsten en weer overnieuw planten.

Bisschop Ghaima vraagt de Vrienden van Chiromo voor hulp zodat dit project ten behoeve van de voedselvoorziening verder gestalte kan krijgen.

Bisschop Chaima bij een bonenveld

Mwanza middelbare school is geheel klaar

In de vorige nieuwsbrief verhaalden wij over de meisjes-school te Mwanza, een grensplaatsje met Mozambique. Het plaatsje kende een meisjes-school in opbouw waarvan de klaslokalen klaar waren maar de inrichting geheel achterwege was gebleven.

De pastoor van Mwanza en Aartsbisschop Msusa wendden zich tot de Vrienden van Chiromo nadat zij in Malawi geen donors konden vinden. Wij stemden positief in met het verzoek waarna er direct gestart werd. De lokale timmermannen waren zo onder de indruk van het snelle handelen van de Aartsbisschop en de pastoor dat zij tegen kostprijs de banken maakten. Zo kunnen nu alle meisjes die naar school gaan in schoolbanken zitten, iets wat niet altijd normaal is.

Verder ontbrak het de school aan de diverse leermiddelen. Schoolboeken en naslagwerken ontbraken vrijwel geheel.

Tijdens een werkbezoek van de Aartsbisschop in Nairobi-Kenia bezocht hij de drukkerij van de schoolboeken die in Malawi gebruikt worden. Hij wist het zo te regelen met de manager van de drukkerij, waarvan de ouders Malawiaans waren, dat hij alle benodigde boeken aan kostprijs kon kopen en het transport naar Malawi gratis kon verkrijgen.

Ook wist de Aartsbisschop de hand te leggen op een heel grote partij blauwe stof voor de schooluniformen.

Malawi was een kolonie van Engeland. In Engeland zijn vanaf de eerste wereldoorlog school-

Schoolbanken Mwanza meisjesschool

Studenten in hun nieuwe uniformen in de nieuwe bibliotheek

uniformen verplicht. Dit om te voorkomen dat de grote verschillen tussen arm en rijk in kleding zichtbaar zouden zijn. Vanuit het verleden is de schoolgaande jeugd verplicht in schooluniform naar school te gaan. Door de aanschaf van de grote partij stof gekocht voor een zeer lage prijs kan de school het stof tegen zwaar gereduceerde prijs aan de ouders van de studenten doorverkopen.

Meisjes in een plattelandsomgeving kunnen naar de mid-

delbare school. Iets wat van groot belang is binnen het matriarchaat dat binnen Malawi als maatschappijvorm gebruikt wordt. Meisjes, en de toekomstige vrouwen, kunnen door opleiding, een betere sturende rol vervullen in het leven.

Aartsbisschop Thomas Msusa dankt jullie wederom hartelijk voor de steun waardoor dit geweldig project gerealiseerd kon worden.

Chikuli lagere school vraagt hulp

Chikuli is een dorp dat gelegen is in het westen van het district Blantyre in het heuvelachtige stenige gebied nabij de grens van Mozambique. Het gebied is moeilijk toegankelijk waardoor de ontwikkeling achter blijft. Chikuli heeft, voor zover men in dit gebied ervan kan spreken, een centrumfunctie en wel voor de dorpjes en buurtschappen Makunje, Galufu, Mapondera, Mkweza, Mkanda en andere. De basisvoorzieningen die Chikuli heeft zijn twee waterpompen, een markt, enkele huiswinkeltjes en een lagere school.

De lagere school had bij aanvang van het schooljaar 846 leerlingen waarvan 434 meisjes en 412 jongens. De school heeft drie schoolblokken met ieder twee klaslokalen per blok. Voor het grote aantal leerlingen is de school erg klein. Verder zijn de klaslokalen bijna 40 jaar oud en zijn aan groot onderhoud toe.

De school heeft twee toiletten. Voor de jongens één en voor de meisjes één. Vanuit hygiënisch oogpunt bekeken veel te weinig. Uitbreiding van de toiletten zal op termijn ook moeten gebeuren.

Op dit moment krijgen de leerlingen les in twee stromen. Een gedeelte van 8 uur in de morgen tot 12 uur en een gedeelte van 1 uur in de middag tot 4 uur. Door de kinderen maar een dagdeel onderwijs te geven liggen zij achter met de kennisverwerving.

Uitbreiding van de school met twee klaslokalen is een must. Zo kunnen de oudere leerlingen in de hogere klassen op z'n minst de leerstof krijgen die zij nodig hebben om de school te kunnen beëindigen. De school heeft de beschikking over genoeg onderwijspersoneel. Deze worden door de staat betaald.

Pater Samuel Satiele, namens de Vrienden van Chiromo de ogen en oren in Malawi, heeft met de dorpelingen over de eventuele uitbreiding gesproken. Deze zullen de benodigde bakstenen gaan maken en vervolgens bakken, rivierzand van elders aanvoeren en de bouwers van eten voorzien.

Voor de aanschaf van cement, golfplaten voor het dak en het benodigde hout voor de dakconstructie en de deuren en ramen vragen de mensen van Chikuli de Vrienden van Chiromo voor hulp.

Dit is wederom een project dat uw aandacht verdient.

Chiringa maismolen in gebruik

Beste vrienden van Chiromo,

In de Kerst-nieuwsbrief werd er verhaald over de noodzaak van een maismolen te Chiringa. Aartsbisschop Thomas Msusa had zich tot de Vrienden van Chiromo gewend daar hij niet wist hoe hij de maismolen en de maisontvliezer zou kunnen aanschaffen. De pastoor van Chiringa en ook hijzelf hadden de mensen aangezet om een bijdrage te leveren door een gebouwtje voor de maismolen te maken. Zij haalden metselzand uit de rivier, verzamelden stenen voor de fundering, maakten bakstenen en spaarden voor de aankoop van cement. Met de hulp van een metselaar maakten zij het gebouw waarin de maismolen diende te komen. De aanschaf van de molen zelf konden zij niet betalen en hulp van rijkere Malawianen werd niet verkregen.

Met hulp van jullie allen heeft de Aartsbisschop de twee machines in Zuid-Afrika kunnen kopen en de stroomomvormer kunnen aanschaffen en plaatsen. Vanaf begin

Maismolen in gebruik

maart is de molen operationeel. Allereerst worden de maiskorrels in de ontvliezer gedaan. Tijdens het ontvliezen blaast de machine de vliezen en andere ongerechtigheden weg, waarna de schone maiskorrels overblijven die na malen zeer fijne maïsbloem wordt.

De vrouwen hoeven nu niet meer het dagelijkse zeer zware werk van het stampen van de maiskorrels in de grote houten vijzels tot maïsmeel te doen. Hierdoor worden lichamelijke problemen met name aan de schouders voorkomen.

De bijdragen die de vrouwen moeten doen worden gebruikt om de molenaar en de elektriciteit te betalen. Indien er geld over is wordt dit gespaard om het onderhoud van de molen te kunnen betalen, en om mee te helpen bij de aanschaf van een molen elders.

Weer een belangrijk project dat tot stand is gekomen door u allen, Vrienden van Chiromo, waarvoor veel dank van de bevolking van Chiringa en de Aartsbisschop.

Het studieproject blijft doorgaan

Beste Vrienden van Chiromo,

Al jaren ondersteunen jullie het studieproject in Malawi. Een project dat gebouwd is op samenwerking met name met de Malawiaanse Montfortanen. Op dit moment worden de aanmeldingen vanuit de diverse gebieden getoetst en zal er weer aan jonge mensen een mogelijkheid tot studeren geboden worden.

In de afgelopen jaren hebben studenten zich voorgesteld aan u middels de nieuwsbrief. Maar hoe gaat het nu met hen?

Deze keer komt Gift Lonje aan de beurt.

Gift is een jongeman van 20 jaar, geboren in Chikwawa, in het zuidelijk en tevens het armste gedeelte van Malawi. Hij heeft vier broers en zussen en zijn vader overleed toen hij 12 jaar was. Zijn moeder heeft de kinderen verzorgd met hulp van de grootouders.

Dit daar er te weinig werk en inkomen voor haar was om het huishouden draaiende te houden.

Op aanwijzen van het hoofd der school verzocht de moeder van Gift de Montfortanen om behulpzaam te zijn bij de kosten van de middelbare school, waardoor Gift opgenomen werd in het studieproject.

Gift behaalde met de hoogste punten de middelbare school en ging werken als administrator bij een hotelketen. Met zijn inkomen hielp hij zowel zijn familie alsook een medestudent.

Nu, na drie jaar, heeft de hotelmanager contact opgenomen met de Montfortanen om Gift voor te dragen voor een vervolgopleiding op de universiteit van Malawi. De manager is van mening dat het een verspilling is een jongeman met zulke kwaliteiten niet de mogelijkheid te bieden om zich verder te ontwikkelen zodat hij een grotere bijdrage aan het land kan leveren. Het hotel zal tijdens de verdere opleiding van Gift de moeder en de broers en zussen van hem ondersteunen.

Gift zal in augustus zijn toelatingsexamens aan de Universiteit van Nguludi doen en zal zich gaan bekwamen in Economie. Onze pater Sam Satiele, die hier twee dagen per week doceert, zal Gift verder begeleiden.

Gift Lonje

Website “Vrienden van Chiromo”

Beste Vrienden van Chiromo, U kunt ook onze website bezoeken:

www.chiromo.nl

IBAN NL22INGB0002047003 - IBAN NL60RABO0125907303

T.N.V. VRIENDEN VAN CHIROMO TE RANSDAAL

